

ศิลปินสาร

กองกองทุนส่งเสริมงานวัฒนธรรม กรมส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม

โทร. ๐๒-๒๔๗-๐๐๑๓ ต่อ ๑๔๐๔-๕ โทรสาร ๐๒-๒๔๘-๕๘๕๒

ทักทาย

เรียน ท่านศิลปินแห่งชาติ ท่านผู้ทรงคุณวุฒิทางวัฒนธรรม
และท่านผู้มีผลงานดีเด่นทางด้านวัฒนธรรมทุกท่าน

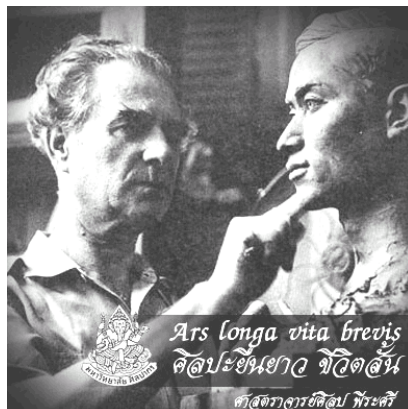
“ศิลปินสาร” ฉบับนี้เป็นฉบับเดือนสิงหาคม-กันยายน ๒๕๕๖ ไม่น่าเชื่อเลยนะค่ะว่าจะใกล้หมดปีงบประมาณอีกแล้ว (ปีงบประมาณของราชการจะหมดในเดือนกันยายนค่ะ) ตอนนี้ก็เข้าฤดูฝน แม้อากาศจะแปรปรวนไปบ้าง แต่ก็ยังมีฝนฟ้าคะนองอยู่เป็นระยะๆ บางช่วงก็มาเป็นพายุฝน หนาวกลัว ขอบให้ทุกท่านระวังสุขภาพหน่อยนะค่ะ ฝนฟ้าแบบนี้ อาจจะเป็นหวัดได้ง่าย ฉบับนี้เลยมีเรื่องสมุนไพรแก้หวัดมานำเสนอด้วยค่ะ

ฉบับที่แล้วไม่ได้แจ้งท่านว่า ตั้งแต่วันที่ ๒๓ พ.ค.-๒๐ ก.ย. ๕๖ เป็นเวลาร่วม ๔ เดือน อันต้องไปเรียนหลักสูตร นปส. (นักปกครองระดับสูง) ของกระทรวงมหาดไทย ไปอยู่เป็นนักเรียนประจำกิน-นอน-เรียนหนังสือ-ทำการบ้านอยู่ที่บางละมุง ชลบุรี จะกลับก็แต่เสาร์-อาทิตย์ การงานต่างๆ ก็ต้องมอบให้น้องๆ ที่กองกองทุนฯ ช่วยดูแลแทนไปก่อน ซึ่งเชื่อว่าน้องๆ ทั้งหลายต่างก็ทำหน้าที่กันอย่างเต็มที่ โดยเฉพาะการให้บริการทุกท่าน ส่วนปัญหาใหญ่คงมีเรื่องเดียว คือการเบิกจ่ายเรื่องสวัสดิการที่มีผลจากกฎกระทรวงใหม่ ซึ่งอันได้เขียนคำชี้แจงให้ท่านได้ทราบในฉบับนี้แล้ว ท่านพลิกไปอ่านได้เลยค่ะ

สำหรับเดือนสิงหาคม-กันยายน นี้ มีวันหยุดราชการวันเดียว คือ วันเฉลิมพระชนมพรรษา สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และวันแม่แห่งชาติ จันทรที่ ๑๒ ส.ค. นอกนั้นก็ในวันสำคัญที่มีใช้วันหยุด ได้แก่ วันรพี (เกี่ยวกับกฎหมาย) พุทธที่ ๗ ส.ค./ วันวิทยาศาสตร์แห่งชาติ อาทิตย์ที่ ๑๘ ส.ค./ วันศิลป์ พีระศรี อาทิตย์ที่ ๑๕ ก.ย./ วันพิพิธภัณฑ์ไทย พุทธศักราชที่ ๑๙ ก.ย./ วันเยาวชนแห่งชาติ ศุกร์ที่ ๒๐ ก.ย./ Car Free Day (วันช่วยลดโลกร้อน โดยไม่ใช้รถยนต์) อาทิตย์ที่ ๒๒ ก.ย. และวันมหิดล อังคารที่ ๒๔ ก.ย.

****พบกันใหม่ปีงบประมาณหน้าค่ะ****

แวดวงศิลปิน

แม้จะไม่ได้ไปร่วมพิธีเปิดบ้าน**คุณประนอม ทาแปง** ที่ จ.แพร่ เมื่อปลายพ.ค.ที่ผ่านมา เพราะไปเรียนหนังสือตามที่ได้เรียนท่านไว้ข้างต้น แต่ก็ได้ทราบข่าวจากน้องๆ ที่ไปว่า

คนมาร่วมงานแยะทีเดียวน่าปลื้มใจแทน แกมน้องๆ ยังประทับใจอย่างมาก ที่ท่านศิลปินแห่งชาติให้แต่งขึ้นฝีมือ

ของท่านอีกต่างหาก หน้าตาแต่ละคนเข้ากับบรรยากาศแค่นั้น ดูได้จาก รูป...//ประสบความสำเร็จด้วยดีอีกงาน คือ คอนเสิร์ต “เพลงทำนองสองครู เอื้อ สุนทรสนาน-สมาน กาญจนะผลิน” ที่จัดไปเมื่อปลายเดือนมิถุนายน โดยทายาทครูเอื้อ **คุณอดิพร และครูอด จีรวัณ กาญจนะผลิน**

ผู้ชมล้นหลามเต็มทั้งสองรอบ โดยมีท่านศิลปินแห่งชาติไปร่วมร้องเพลงด้วยหลายท่านได้แก่ **ครูชาลิ อินทรวิจิตร คุณสุเทพ วงศ์กำแหง คุณรวงทอง ทองลั่นธม และคุณสวลี ผกาพันธุ์** (ซึ่งมีคอนเสิร์ต “เพลงพาไป เมืองไทยยิ่งงาม” ในปลายเดือนก.ค.นี้ ที่ข่าวว่าแฟนเพลงไม่น้อยเหมือนกัน)...//ช่วงนี้ **คุณมนต์จิต** หัวหน้ากลุ่มสวัสดิการฯ เริ่มนำคณะเจ้าหน้าที่ออกไปเยี่ยมเยียนท่านศิลปินแห่งชาติ และท่านผู้มีผลงานดีเด่นฯ ตามภาคต่างๆ และเราได้นำข้อมูลมาเผยแพร่ทางเว็บไซต์ของกองทุนฯ ด้วยแล้ว ที่ www.culture.go.th/subculture3 ท่านที่สนใจก็สามารถเปิดดูได้นะค่ะ หลายท่านที่ไปพบ บอกว่าดีใจที่ได้เจอพวกเรา พวกเราก็ยังดีใจที่ท่านให้ความเมตตา ไปแต่ละครั้งก็เยี่ยมได้ไม่มากเท่าไร แต่พวกเราก็พยายามจะให้ได้มากที่สุด หากท่านใดที่เราไปเยี่ยมมาแล้ว มีข้อมูลเพิ่มเติมอยากเผยแพร่ ก็แจ้งมานะค่ะ จะสะดวกทางโทรศัพท์/โทรสาร/อีเมล ก็ได้ทั้งนั้นค่ะ ถ้าท่านส่งเองไม่ได้ ก็ให้ลูกหลานหรือลูกศิษย์ส่งให้ก็ได้ค่ะ สำหรับท่านที่เรายังไม่ไปเยี่ยมไม่ถึง ก็ส่งข้อมูลมาก่อนก็ได้ค่ะ เราจะได้ทราบว่าท่านได้ข่าวสารจากเราแล้ว...// และก็ขอเริ่มข่าวจากศิลปินแห่งชาติก่อนเลย ข่าวแรก **ครูควน ทวนยก** ศปช.(ยกจากศิลปินแห่งชาติ) สาขาศิลปะการแสดง ด้านดนตรีพื้นบ้าน แจ้งว่าในระหว่างวันที่ ๑๖-๒๕ สิงหาคม นี้ ท่านจะเดินทางไปเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านภาคใต้ที่ประเทศเบลเยียม ส่วนรายละเอียดครูบอกจำไม่ได้ ขอบอกแค่นี้ก่อนแหละ โอเคค่ะครู ขอให้เดินทางโดยสวัสดิภาพนะค่ะ...// เมื่อต้นก.ค.ที่ผ่านมา **ครูชลธิ์ ธารทอง** เข้ารับการผ่าตัดตาที่รพ.วัดไร่ขิง ป่านนี้คงดีขึ้นแล้วนะค่ะ หรืออาจจะแต่งเพลงเกี่ยวกับ “ตา” ได้อีกเพลงก็ได้เนาะครู ?! ...// เป็นปัญหาคลาสสิกอย่างหนึ่งของพวกเรา เวลาออกไปเยี่ยมศิลปินฯ และผู้มีผลงานดีเด่นฯ ก็คือ แม้จะถามทางกันก่อนไปแล้ว แต่เอาเข้าจริง ก็หลงกันได้ทุกทริป ล่าสุดไปเยี่ยม **ครูเคน ดาเหลา** ศปช.ด้านหมอลำ ครูบอกให้สังเกตต้นคูณหน้าบ้าน ปรากฏว่าในหมู่บ้านที่ไป แทบทุกบ้านมีต้นคูณทั้งนั้น..เลย แล้วจะเป็นบ้านไหนละเนี่ย !!!!?? พอโทรถามใหม่ ท่านว่าให้สังเกตรูป

มัลลายที่ตั้งหน้าบ้าน ก็วนกันอีกหลายรอบ ไปเจอบ้านหนึ่งมียี่ราฟตั้งอยู่ ก็จะเข้าไปแล้ว ด้วยขบวนจน ตาลาย มองเห็นยี่ราฟเป็นมัลลาย ดีแต่บ้านเลขที่ไม่ตรง เลยโทรถามใหม่ โอ้ ! คนละซอย เกือบไปแล้ว ไหมล่ะครุฑา กว่าจะหาเจอ มีบางท่านให้สังเกตว่าบ้านท่านทาสีน้ำเงิน พอไปจริง เหมือนสวรรค์แก่ง มีแต่บ้านทาสีน้ำเงินเป็นสิบเลยคะ แต่ทุกอย่างไม่พ้นความพยายามของพวกเราหรอกคะ ที่สุดเราก็จะหา บ้านสีน้ำเงินที่เป็นของท่านเจอ แม้บางครั้งจะหมดแรงทั้งคนทั้งรถก็ตาม อออี...//ทางด้าน **อ.ฉวีวรรณ พันธุ** ศปช.หมอลำอีกท่าน บอกว่าช่วงนี้ ชีวิตท่านอุทิศให้กับคนในวงการ ศิลปะ โดยเฉพาะด้านพื้นบ้าน โดยรับเป็นประธานดูแลเรื่องสวัสดิการ ความเป็นอยู่ให้กับศิลปินพื้นบ้านทั้งหลาย โดยมีรองประธานอยู่ตาม จังหวัดต่างๆ ทั้งนี้ ท่านได้รับความช่วยเหลือจากพระผู้ใหญ่ระดับ รองเจ้าคณะอำเภอ ในจ.ร้อยเอ็ดเป็นผู้สนับสนุนงบประมาณ คงด้วย กุศลผลบุญนี้ ท่านเลยดูกระฉับกระเฉงแข็งแรงอยู่เสมอ...// แม้อายุจะ

เลย ๙๐ไปไม่กี่ปี แต่**คุณนงไฉน ปริญญาวัช หรือ คุณ กาญจนา นาคันท์** ยังแข็งแรงและมีไฟ อยากทำโน่นทำนี่ ตลอดเวลา เช่น อยากเปิดห้องสมุดเพื่อให้เด็กๆ และคนแถวบ้าน ได้มาศึกษาหาความรู้ และนอกจากจะยังเขียนหนังสืออยู่ ท่านยังชอบร้องเพลงเป็นอย่างมาก ท่านเล่าว่าสมัยก่อนเขา จำให้ไปร้องเพลงเลี้ยงเด็ก ได้เงินเดือนๆ ละ ๓ สตางค์ ว่าแล้ว

ท่านก็ร้องโชว์ให้พวกเราฟัง นี่หากไม่รู้ว่าเป็นตัวท่าน จะไม่มีทางเดาอายุคุณร้องถูกเลย และอาจเป็น เพราะท่านจบจากธรรมศาสตร์และการเมือง (สมัยนั้น) ซึ่งคนเรียนมักมีหัวก้าวหน้า มาจนบัดนี้ ท่านจึงยัง ดูเป็นหญิงแกร่ง เด็ดขาด และเฉียบคม แถมยังมีหน้าที่ดูแลพี่สาวซึ่งอายุ ๙๗ ปีแล้ว ท่านเล่าว่าตอนนี้ มี **คุณพงศ์สุริยา** ผอ.การศึกษานอกโรงเรียน ที่อ.เขาสอยดาว จ.จันทบุรี มาช่วยดูแลเสมือนเป็นลูกของท่าน เลย และพอ.ท่านนี้ก็เป็นคนเสนอชื่อท่านเข้ารับการคัดเลือกเป็นศิลปินแห่งชาติด้วย ก็ต้องขอบคุณท่าน ผอ.พงศ์สุริยาด้วยที่ช่วยดูแลศิลปินแห่งชาติให้เรา ขอบคุณคะ...// ตอนนี้ดูแข็งแรงขึ้นแล้ว ล่าสุด **อ.บุญเลิศ นางพินิจ** ศปช.ด้านลิเก จึงได้มาเป็นกรรมการตัดสินการประกวดลิเกให้สวธ.เมื่อเร็วๆนี้ ดีใจจัง ค่ะที่ครูสุขภาพดีขึ้น...//ได้ข่าวว่า **อ.อารี สุทธิพันธุ์** ศปช.สาขาทัศนศิลป์ ไปบรรยายที่มศว.ประสานมิตร แล้วเดินไปชนป้ายแฉกนั้น ต้องไปเย็บแผล พอได้ข่าวเจ้าหน้าที่กองทุนฯ เตรียมไปเยี่ยม ปรากฏว่าท่าน บอกว่าสบายมาก ไม่เป็นไรแล้ว แถมอีกสองสามวันต่อมา ยังเดินสายไปบรรยายต่อที่จ.พิษณุโลกอีก ขนาดอายุ ๘๐ กว่าแล้วนะเนี่ย พวกหนูยอมแพ้เลยคะ...// อายุเป็นเพียงตัวเลขจริงๆ อีกราย **อ.นคร ถนอมทรัพย์** ศปช.ด้านดนตรีไทยสากล-ประพันธ์และขับร้อง แม้จะอายุ ๘๑ ปีแล้ว แต่ยังเปิดคลาสสอน ร้องเพลงและแต่งเพลง อาทิตย์ละ ๔ วัน ข่าวว่าลูกศิษย์ก็อยู่ในวัยปทุมวัยของปัจฉิมวัยทั้งนั้น..น้อยสุด ประมาณ ๕๐ ปี และอาวุโสสุดก็ประมาณ ๙๐ ปีเศษ ขึ้นนี้รวมอายุแล้ว น่าจะเกินอายุกรุงเทพมหานครไป ไม่น้อย เห็นครูทุกท่านช่วยกันถ่ายทอดความรู้แบบนี้ คงไม่ต้องห่วงว่างานศิลปวัฒนธรรมในบ้านเราจะ สูญไป เพราะอย่างน้อยก็ยังมีคนสืบสานต่อเนะคะ...// มาดูข่าวของท่านผู้มีผลงานดีเด่นทางวัฒนธรรม

กันบ้าง...//เริ่มจาก **ท่านอาจารย์ประเสริฐ ณ นคร** ผู้มีผลงานดีเด่นฯ ด้านมนุษยศาสตร์ หลังจากมาร่วมงานรตนน้ำขอมฯ เมื่อเมษายนที่ผ่านมาแล้ว ล่าสุดข่าวว่า ท่านได้รับรางวัลผู้สูงอายุแห่งชาติ ปี ๒๕๕๖ จากกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยมีเงินรางวัล ๑๐๐,๐๐๐ บาท ยินดีด้วยค่ะอาจารย์ ปีหน้าเจอกันในงานรตนน้ำขอมฯสงกรานต์อีกนะค่ะ...// ตอนไปพบ **อ.ทรงชัย ศรีนวล**

ผู้มีผลงานดีเด่นด้านการช่างศิลป์และนาฏศิลป์ ที่โรงเรียนสตรีชัยภูมิ ท่านกำลังสอนนักเรียนที่มาเรียนรำกันอยู่ เห็นรางวัลเต็มไปหมด แต่กระนั้นอาจารย์ก็ยังออกตัวว่าใกล้เกษียณแล้ว ก็เลยเข้าไปเก็บที่บ้านบางส่วน โอ้โฮ! นี่ขนาดบางส่วนที่พวกเราเห็นยังมีเพียบเลย แสดงว่าอาจารย์เก่งจริงๆ ทั้งอาจารย์และโรงเรียนเลยได้รับรางวัลมากมาย ภูมิใจแทนค่ะอาจารย์ขา...// เคยเป็นนักจัดรายการวิทยุ

และปัจจุบันก็ยังจัดรายการอยู่ แต่เน้นรายการธรรมะเป็นหลัก และยังส่งไปเผยแพร่ทางสถานีวิทยุในกทม.ด้วย **อ.สวาท ศรีอุดร** ผู้มีผลงานดีเด่นฯ สาขากีฬาและนันทนาการ ท่านเล่าว่าท่านทำห้องอัดเสียงเองในบ้าน และพาพวกเราไปดู ท่านว่าใช้วัสดุง่ายๆ อย่างนำผ้าห่มมาบุผนังเพื่อกันเสียง เป็นต้น ตอนที่การเมืองกำลังแบ่งสีกันนั้น พอถูกถามว่า ท่านอยู่สีไหน ท่านก็ตอบว่า ท่านอยู่ **ศรีอุดร** ครับ (นามสกุลท่าน) คนเลยเลิกถาม...// **คุณนิศาชล บุปผาสังข์** ผู้มีผลงานดีเด่นฯ ด้านการช่างศิลปะและการช่างฝีมือเรื่องผ้า เล่าวันที่

พวกเราไปเยี่ยมว่า ตอนนี้ทั้งงานหลวง งานราษฎร์เต็มเหยียดไปหมด คิวที่ต้องนำผ้าไปแสดงและจำหน่ายยาวไปเป็นปี จนต้องเลือกรับบางงานและพ่วงถ่ายไปให้ลูกศิษย์รับไปบ้าง ตอนนี้มีโรคประจำตัวคือเบาหวาน ท่านว่าท่านกินสมุนไพรจากจ.แพร่ และไม่กินยาแผนปัจจุบัน โดยถือว่า “เบาหวานเป็นเพื่อนตาย” (คือถ้าตาย ก็ตายไปพร้อมกับมัน

แหละ)...// ส่วน**คุณคำสอน สระทอง** ผู้มีผลงานดีเด่นฯด้านผ้าอีกท่าน คือ ด้านทอผ้าแพรวาว ซึ่งเพิ่งทุเลาจากอาการปวดฟัน เลยพอจะคุยให้พวกเราฟังได้ว่าตอนนี้ท่านทำโฮมสเตย์ อยู่ที่ ๔๒ หมู่ ๔ ตำบลโพธิ์ชัย ต.โพธิ์ อ.คำม่วง จ.กาฬสินธุ์ และขณะนี้ก็ทอผ้าส่งให้ศูนย์ศิลปาชีพด้วย โดยทอตามที่สั่งมา และเน้นลายโบราณ ใครสนใจก็ติดต่อได้ที่ ๐๘๑๐๖๑๗๒๕๖ และ ๐๘๙๕๙๖๒๑๓๙// ทางด้าน**ครูจันทิ แหวนเพชร**

ผู้มีผลงานดีเด่นฯ ด้านศิลปะและการช่างฝีมือ ซึ่งท่านเก่งเรื่องแกะสลักหิน อันเป็นวิชาที่ท่านศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเอง และช่วยสอนคนในหมู่บ้านของท่าน จนกลายเป็นหมู่บ้านที่มีชื่อด้านแกะสลักหิน ใน อ.นาาคู จ.กาฬสินธุ์ นอกจากนี้ตัวท่านเองยัง เคยไปทำงานแกะสลักให้กับเจ้าบุญอุ้ม ที่เมืองจำปาสักของลาว อยู่หลายปี ได้เงินขณะนั้นถึง ๔๓,๐๐๐ บาท (ในสมัยที่ควายยังตัวละ

๓๐๐ บาทเอง) แสดงว่าฝีมือครูเป็นที่ประทับใจเจ้าบุญอุ่มมาก ครูอยู่ที่นั่นจนลาวแตกจึงได้กลับมา ครูเคยแกะสลักหินเป็นรูปพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงก้มรับบัวของยายต๋ม จันทนิตย์ คุณยายวัย ๑๐๒ ปี ชาวนครพนมที่มารอเฝ้ารับเสด็จฯ ให้กับสวธ. ซึ่งรูปแกะสลักหินดังกล่าวขณะนี้ ตั้งอยู่ที่หออัครศิลปินที่ปทุมธานี...// วันที่พวกเราไปเยี่ยม **อ.ราตรี ศรีวิไล** ผู้มีผลงานดีเด่นฯ ด้านแต่งกลอนลำ ทานกำลังยุ่ง

อยู่กับการประชุม แต่กระนั้นก็ยังอุตส่าห์ชวนพวกเรากินมื้อเที่ยงด้วยกัน แต่พวกเราเกรงใจ แม้จะอยากลองชิมส้มตำฝีมืออาจารย์ว่าจะแซ่บขนาดไหนก็ตาม ขอบพระคุณย้อนหลังค่ะ...// เข้ารับการรักษายาบาลอยู่ที่รพ.ในจ.สมุทรปราการ ด้วยโรคปอดติดเชื้อ ตอนนี้ **ครูสำเนา เปรมปรีดา** ผู้มีผลงานดีเด่นฯ ด้านดนตรีไทย อาการดีขึ้นแล้ว และแม้จะป่วยแต่ความจำ และหูตายังดีอยู่มาก ขนาดพวกเรากระซิบบอกกับ

ลูกท่าน ครูไฉนโหมต !!! พวกหนูยังจำบ้านริมน้ำและขนม-ผลไม้ที่ครูเลี้ยงได้เลยค่ะ หายไวๆนะคะ พวกหนูจะไปขอกินใหม่ค่ะ...// ได้ข่าวว่า **อาจารย์วีระ จำดุย** ผู้มีผลงานดีเด่นฯ ด้านการช่างฝีมือฯ ถูกโรคร้ายรุมถึง ๕ โรคพร้อมกัน ทั้งๆ ที่ไม่เคยเป็นมาก่อน พอไปเยี่ยมก็ทึ่งมาก เพราะอายุของท่านเพิ่ง ๔๑ ปีเอง (แหม! เจ้าสารพัดโรคนี้มันคงตามมานาน เพิ่งเจออาจารย์ตอนอายุ ๔๑ นี่เอง) น้องๆ ที่ไปพบอาจารย์บอกว่า หน้าตาอาจารย์นะ เหมือนเพิ่งอายุ ๓๐ ปี ส่วนลูกสาวที่ดูแลอาจารย์ที่อายุเกือบ ๓๐ ปี จริงๆ ก็ดูไม่ถึง เพราะทั้งอาจารย์และลูกสาวยังดูเยาว์วัยทั้งคู่ อาจารย์เล่าว่าที่ป่วยคงเป็นเพราะอดนอนหลายวันติดต่อกัน เนื่องจากไปเล่นผะหมี่ที่วัดระกาศ เลย์พักผ่อนไม่พอ และที่น่าอึ้งฉะคือ อาจารย์บอกว่า เส้นผมท่านเพิ่งจะหงอกตอนป่วยเมื่อเดือนพ.ค.นี้เอง ก่อนหน้านั้นดำสนิทมาตลอด (โห ! อึ้งฉะ อึ้งฉะ ทำได้ไฉนจะเนี่ย พวกหนูบางคน ตอนนี้อายุเพิ่งขึ้นเลข ๕ แต่หน้าตาแข่งอายุไปแล้ว) อาจารย์บอกเคล็ดลับกันบ้างซิคะ แต่สงสัยว่าคงเป็นเพราะอาจารย์อารมณ์ดีตลอดแน่เลย เพราะตอนไปเยี่ยม อาจารย์เล่นปล่อยมุกตลก จนพวกเราหัวเราะกันท้องขัดท้องแข็ง และขอกระซิบบว่า ขนมหื่นขนาน้ำ และข้าวเหนียวน้ำกะทิทุเรียนอร่อยมากค่ะ นี่ถ้าอาจารย์ไม่บังคับให้กิน พวกหนูคงเสียชีวิตแน่...//

ไปเยี่ยม **คุณเพ็ญแข วงศ์สง่า** ผู้มีผลงานดีเด่นฯ สาขามนุษยศาสตร์ที่บ้านใหม่ของท่าน ได้ทราบข่าวร้ายว่า สามียของท่านเสียชีวิตไปแล้วเมื่อวันที่ ๑ พ.ค.๕๖ ที่ผ่านมา ตอนนี้จะมีการสวดอภิธรรมศพที่บ้านทุกวันเสาร์ เวลา ๑๗.๓๐ น.จนถึงวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๕๖ อันเป็นวันพระราชทานเพลิงศพ โดยจะพระราชทานเพลิงศพ ณ วัดบางเป้ง บางแสน จ.ชลบุรี เวลา

๑๗.๐๐ น. ก็ขอแสดงความเสียใจและส่งข่าวมายังทุกท่านได้ทราบด้วย...// และขอแสดงความเสียใจย้อนหลังกับทายาท**แม่จันทร์สม สายธารา** ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง ด้านเพลงพื้นบ้าน-ขับซอ ซึ่งท่านได้เสียชีวิตด้วยโรคติดเชื้อในกระแสเลือด เมื่อวันที่ ๑๕ มิ.ย.๕๖ และได้มีพิธีพระราชทาน

เพลงศพไปแล้วเมื่อวันที่ ๒๐ มิ.ย.๕๖ ที่ผ่านมา สิริอายุท่าน ๘๒ ปี.../พบกับเรื่องราวของศิลปินแห่งชาติ และผู้มีผลงานดีเด่นทางวัฒนธรรมใหม่ได้ในฉบับหน้าค่ะ

ชี้แจงเรื่องการเบิกจ่ายค่าสวัสดิการของศิลปินแห่งชาติ

จากการที่มีการประกาศใช้ พ.ร.บ.วัฒนธรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓ อันเป็นกฎหมายใหม่ ทำให้การเบิกจ่ายค่าสวัสดิการของศิลปินแห่งชาติ ซึ่งเดิมกำหนดอยู่ในระเบียบของกองทุนส่งเสริมงานวัฒนธรรมฯ ต้องเปลี่ยนไปใช้ “กฎกระทรวง” แทน นั้น

ในตอนนั้น ก่อนจะออกมาเป็นกฎกระทรวง ทางสำนักงานกฤษฎีกาได้เรียกกองทุนไปชี้แจงรายละเอียด ทางกองทุนฯ ก็ได้ชี้แจงว่า จะขอให้มีการขยายวงเงินจากเดิมเพิ่มขึ้นอีกสองสามเรื่อง เช่น ขอเพิ่มค่าช่วยเหลือเมื่อเสียชีวิตจาก ๑๕,๐๐๐ บาท เป็น ๒๐,๐๐๐ บาท ค่าจัดทำหนังสือเผยแพร่เมื่อเสียชีวิตจากเดิม ๑๒๐,๐๐๐ บาท เป็น ๑๕๐,๐๐๐ บาท เป็นต้น

ที่สำคัญคือ ได้ขอเพิ่มค่ารักษาพยาบาลฯ ที่เดิมกำหนดไว้ว่า ให้เบิกได้ไม่เกิน ๔๐,๐๐๐ บาท/ปี (โดยเบิกได้ทีละครั้ง จนกว่าจะครบ ๔๐,๐๐๐ บาท/ปี) นั้น ทางกองทุนฯ ก็ได้ขอปรับใหม่เป็นให้เบิกได้ไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท/ปี โดยเบิกได้เต็มจำนวนตามใบเสร็จ แต่ต้องไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท/ปี ซึ่งเรื่องดังกล่าวได้มีการเสนอเข้ากรม. และผ่านกระบวนการทางกฎหมาย จนออกมาเป็นกฎกระทรวง โดยได้มีการประกาศใช้และมีผลตั้งแต่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ที่ผ่านมา ซึ่งทางเราก็ตีใจว่า สามารถขยายวงเงินช่วยท่านศิลปินแห่งชาติได้เพิ่มขึ้น และได้แจ้งให้ทุกท่านได้ทราบ และเริ่มดำเนินการมาตั้งแต่วันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ที่มีการประกาศใช้กฎกระทรวงดังกล่าว

ปรากฏว่าเมื่อต้นปี ๒๕๕๖ ทางสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) ได้เข้ามาตรวจการเงินของกองทุนฯ ซึ่งเป็นเรื่องปกติทุกปี ได้แจ้งว่า จากข้อความในกฎกระทรวงที่ประกาศใช้นี้ ข้อความบางตอนไม่เหมือนกับระเบียบเดิมที่เคยใช้มา ขาดสาระสำคัญจากระเบียบเดิม ที่เขียนว่า **“ค่ารักษาพยาบาลเฉพาะตัว เมื่อเบิกตาม (๒) วรรคหนึ่งไม่ได้เต็มจำนวน หรือในกรณีที่เบิกตาม (๒) วรรคหนึ่งไม่ได้ส่วนที่ยังขาดอยู่หรือที่เบิกไม่ได้ ให้เบิกตามระเบียบนี้ได้อีกครั้งหนึ่งของแต่ละครั้ง ทั้งนี้ ภายในวงเงินไม่เกิน ๔๐,๐๐๐ บาทต่อปีงบประมาณ”** ได้เปลี่ยนข้อความใหม่เป็น **“ (๒) ค่ารักษาพยาบาลเฉพาะตัว เช่นเดียวกับผู้มีสิทธิได้รับค่ารักษาพยาบาลตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลโดยอนุโลม เว้นแต่จะมีสิทธิเบิกจากหน่วยงานอื่น ให้เบิกจากหน่วยงานนั้นก่อน ถ้าเบิกหน่วยงานนั้นได้ต่ำกว่าสิทธิตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลให้มีสิทธิเบิกส่วนที่ยังขาดอยู่ แต่ไม่เกินหนึ่งแสนบาทต่อปี”**

ซึ่งข้อความที่เป็นตัวเอียง นั้น คือ ส่วนที่เขียนต่างไปจากเดิม และเป็นข้อความที่สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) ทักท้วง ว่า ทำให้ทางกองทุนฯ ไม่สามารถเบิกค่ารักษาพยาบาลจากโรงพยาบาลเอกชนหรือคลินิกให้กับศิลปินแห่งชาติได้ เนื่องจากข้อความดังกล่าว มีความหมายให้ศิลปินแห่งชาติเบิกค่ารักษาพยาบาลได้เช่นเดียวกับข้าราชการ (คือเบิกได้ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยเงิน

สวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลโดยอนุโลม) นั่นคือ เบิกค่ารักษาพยาบาลได้เฉพาะโรงพยาบาลของรัฐเท่านั้น

ในการนี้ ทางกองทุนฯ ก็ได้ชี้แจงให้ สตง. ทราบว่า ตอนที่เราต้องเปลี่ยนระเบียบฯ ไปเป็น กฎกระทรวงตามกฎหมายใหม่ เราเห็นเป็นโอกาสที่จะปรับค่ารักษาพยาบาลให้เพิ่มขึ้น เพื่อช่วยศิลปินแห่งชาติ และได้ไปชี้แจงต่อคณะกรรมการกฤษฎีกาว่าทำไมถึงต้องเพิ่มวงเงิน (ก่อนจะออกเป็น กฎกระทรวง-ตามกระบวนการขั้นตอนของกฎหมาย) แล้ว แต่ทำไม เมื่อออกเป็นกฎกระทรวง กลับกลายเป็นว่า เบิกไม่ได้เลย แย่กว่าตอนเป็นระเบียบเดิมเสียอีก (และจะกลับไปใช้ระเบียบเดิมก็ไม่ได้แล้ว เพราะเมื่อประกาศกฎกระทรวงแล้ว ของเดิมต้องยกเลิกไปโดยปริยาย) และตามความเข้าใจของเรา ตอน กฎกระทรวงออกมาแล้ว เราก็คิดว่าไม่มีปัญหาอะไร น่าจะเบิกจ่ายได้เหมือนที่เคยปฏิบัติมา แต่กลายเป็นว่า ทำไม่ได้ ทั้งๆ ที่มีเจตนารมณ์จะเพิ่มวงเงิน

ทางสตง. ก็แจ้งว่า เขาเข้าใจ แต่เนื่องจากตามตัวอักษรในกฎกระทรวงตีความได้ตามที่เขาว่า (คือเบิกเอกชน/คลินิกไม่ได้ ได้แค่รพ.รัฐบาลแบบเดียวกับข้าราชการ) ดังนั้น เขาก็เลยให้เราทำเรื่องไปปรึกษากับทางสำนักงานกฤษฎีกา ซึ่งเราก็ได้ทำหนังสือ และได้ไปชี้แจงด้วยตนเองอีกครั้ง พร้อมนิติกรของเรา ปรากฏว่าเมื่อนิติกร ย้อนไปค้นดูเรื่องเดิม ตอนก่อนเข้ากฤษฎีกา ข้อความเดิมตามระเบียบฯ เก่ายังมีอยู่ครบ แต่ถูกตัดออกไปตอนสำนักงานกฤษฎีกาปรับแก้ จนประกาศออกเป็นกฎกระทรวงแล้ว ซึ่งตอนนั้นเราก็ไม่ทราบว่าข้อความที่ตัดออก (คือ ตรงที่บอกว่า **ส่วนที่ขาดหรือเบิกไม่ได้ให้มาเบิกที่ระเบียบฯ นี้ได้**-มันหายไป) ซึ่งเราก็บอกสตง.และกฤษฎีกา ตอนไปชี้แจงว่า ถ้าเบิกได้เช่นเดียวกับข้าราชการ เราจะมีคำว่าให้เบิกได้หนึ่งแสนบาททำไม เพราะเขียนไปก็เบิกไม่ได้

อย่างไรก็ดี แม้เขาจะเข้าใจ แต่เมื่อเกิดกรณีดังกล่าวขึ้น และทางสำนักงานกฤษฎีกาก็ได้ทำหนังสือตอบมาแล้วว่า ให้ทำตามกฎระเบียบไปก่อน ก็คงต้องปฏิบัติตามระเบียบ (กฎกระทรวง) นี้ไปก่อน กล่าวคือ **ตอนนี้ ท่านศิลปินแห่งชาติ ไม่สามารถนำไปเสร็จจากรพ.เอกชน หรือคลินิกมาเบิกจ่ายจากกองทุนฯ ได้** จนกว่าจะมีการประกาศใช้กฎกระทรวงใหม่ (ที่เรากำลังจะขอแก้ไขใหม่) จึงจะเริ่มเบิกได้ใหม่ ส่วนท่านที่ได้เบิกจ่ายไปแล้วตั้งแต่เดือนมิถุนายน ๒๕๕๕ - เดือนมกราคม ๒๕๕๖ ทางกองทุนฯ กำลังหาทางแก้ปัญหาดังกล่าวโดยด่วนต่อไป ทั้งนี้ ทางกองทุนฯ ก็ได้ตั้งมั่นแน่วแน่ จะได้รับแก้ไขกฎกระทรวงดังกล่าว ให้เป็นไปตามเจตนารมณ์เดิม ที่ต้องการให้เบิกจ่ายได้เพิ่มขึ้นเพื่อช่วยศิลปินแห่งชาติต่อไป ต้องกราบขอโทษท่านศิลปินแห่งชาติทุกท่านสำหรับเรื่องดังกล่าว คงเป็นเพราะอันอ่อนด้อยเรื่องกฎหมาย ไม่ดูแลรอบคอบว่า ข้อความนั้นๆ จะมีผลออกมาแบบนี้ ทั้งๆที่เจตนาดี แถมยังดีใจตอนที่มันออกมาใหม่ๆ ว่า ทำให้ทุกท่านสามารถเบิกค่ารักษาพยาบาลเพิ่มได้ ขอโทษนะค่ะ หนูไม่ดีเอง ขอรับผิดชอบค่ะ ☹

(ในส่วนของผู้ทรงคุณวุฒิทางวัฒนธรรม และผู้มีผลงานดีเด่นทางวัฒนธรรมซึ่งมีสิทธิเบิกจ่ายสวัสดิการได้เช่นกันนั้น ในพ.ร.บ.วัฒนธรรมแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๓ กำหนดให้ประกาศเป็นระเบียบอีกฉบับหนึ่ง ซึ่งยังอยู่ในระหว่างการดำเนินการ และเป็นคนละส่วนกับศิลปินแห่งชาติ ดังนั้น จึงยังสามารถเบิกจ่ายได้ตามที่เคยปฏิบัติมา จนกว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงใหม่)

สุขสันต์วันเกิด

เดือนสิงหาคม และเดือนกันยายน มีวันคล้ายวันเกิดของท่านศิลปินแห่งชาติ ผู้มีผลงานดีเด่นทางวัฒนธรรม และผู้ทรงคุณวุฒิทางวัฒนธรรม ดังนี้

เดือนสิงหาคม ๑ ส.ค. นางประนอม ทาแปง/ ๒ ส.ค. นายอุทัย ยังประภากร, นายชุ่ม สุวรรณทิพย์ และนายจอนิ โอโตเฮา/ ๕ ส.ค. ศ.เกียรติคุณ นพ.ประเวศ วะสี และนายดวง วังสาสุน/ ๖ ส.ค. นางเชอร์รี่ เศวตนันท์ (สวลี ผกาพันธุ์) และพระเทพสิทธิมงคล (เสนอ สิริบุญโญ)/ ๘ ส.ค. นายพินิจ สุวรรณบุณย์/ ๑๓ ส.ค.นางสุภา สิริสิงห (โปลัน)/ ๑๔ ส.ค. พันโทวิชิต ให้อยู่/ ๑๕ ส.ค. พระธรรมสิงหบุราจารย์ (หลวงพ่ोजรัญฐิตธมฺโม)/ ๑๖ ส.ค. นายจักรพันธ์ โปษยกฤต/ ๑๗ ส.ค. นายพินิจ ฉายสุวรรณ/๑๙ ส.ค. นายวรรณันท์ ชั่ววาทิพากร และนายสุนันท์ สีหลักษณ์/ ๒๓ ส.ค. นายสันต์ สารากรบริรักษ์/ ๒๔ ส.ค.นายประยงค์ รณรงค์/ ๒๕ ส.ค.เรืออากาศตรี ศ.พิเศษ แมนรัตน์ ศรีกรานนท์/ ๓๑ ส.ค. นายสมนึก ทองมา (ชลธิ์ ธารทอง)

เดือนกันยายน ๑ ก.ย. นางคำสอน สระทอง/ ๔ ก.ย. นายเลิศศักดิ์ ปิตวิทยากุล/ ๕ ก.ย. นายมานพ ยาระณะ/ ๖ ก.ย. นางประคิน ชุมสาย ณ อยุธยา/ ๘ ก.ย. นางเนือง แฝงสีคำ/ ๙ ก.ย. นายอินสนธิ วงศ์สาม/ ๑๐ ก.ย. นายจันท์ แหวนเพชร/ ๑๒ ก.ย. พันโทเสนาะ หลวงสุนทร และนางสาวทัศนีย์ ขุนทอง/ ๑๕ ก.ย. นายนครินทร์ ขาทอง และ ศ.คุณหญิงแม่นมาส ขวลิต/ ๑๗ ก.ย. นายประเวศ ลิ้มปรีงษ์ และนายฉิน อรมุต (หนั่งฉิน ธรรมโฆษณ์)/ ๒๒ ก.ย. นายเกียรติพงศ์ กาญจนภี/ ๒๓ ก.ย. ศ.เกียรติศักดิ์ ขานนารณ/ ๒๗ ก.ย. นายไพรัช สังวรวิบุต และนายถวัลย์ ดัชนี และขออวยพรย้อนหลัง ๑๓ ก.ค. นางเกลียว เสรีจกิจ (ขวัญจิต ศรีประจันต์)

ขออาราธนาสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายในสากลโลก
อำนวยการให้ทุกท่านประสบความสำเร็จ สดชื่น สมหวัง
มีสุขภาพสมบูรณ์แข็งแรง ตลอดปีนะคะ

สาระน่ารู้

“รู้เรื่องฟันทบอม”

จะใส่ฟันทบอมอย่างไรดี

ฟันทบอมที่จะเลือกใส่ มีอยู่ ๒ ลักษณะ คือ ฟันทบอมชนิดถอดได้ และฟันทบอมชนิดติดแน่น ฟันทบอมชนิดถอดได้ มีส่วนของตัวฟันทบอมที่ทำด้วยพลาสติก มีลักษณะเหมือนฟันทบอมชาติ มีฐานเป็นพลาสติก หรือโลหะ ซึ่งจะวางบนสันเหงือก หรือเพดานปาก สามารถเลือกใส่กับฟันทบอมบางซี่ หรือทั้งปากก็ได้

ส่วนฟันปลอมชนิดติดแน่น ตัวฟันทำด้วยพลาสติก หรือพอร์ซเลน แต่ปัจจุบันแบบพลาสติกจะมีลดน้อยลงไป เพราะความคงทนจะสู้พอร์ซเลนไม่ได้ การใส่ฟันปลอมแบบติดแน่นมีข้อจำกัดหลายอย่าง กล่าวคือ ต้องพิจารณาฟันซี่ที่อยู่ข้างเคียง และอวัยวะปริทันต์ที่อยู่รอบๆ ว่า อยู่ในสภาพที่ดีพอเพียงต่อการใส่ฟันปลอมติดแน่นได้หรือไม่ เพราะฟันข้างเคียงจะทำหน้าที่เสมือนหลักยึดให้ฟันปลอมที่ใส่ ติดแน่นอยู่กับที่ ฟันปลอมชนิดนี้ ไม่ต้องมีฐานวางบนเหงือก แต่มีข้อเสียที่ ไม่สามารถใส่ฟันทั้งปากได้ ซึ่งหมอฟันจะช่วยให้คำแนะนำ เพื่อประกอบการตัดสินใจ ในการเลือกใส่ฟันปลอมที่เหมาะสมในแต่ละคน

การใส่ฟันปลอมแบบถอดได้ จะมีข้อดีกว่าในเรื่องที่มีราคาถูก และขั้นตอนการทำไม่ยุ่งยาก ส่วนใหญ่ไม่ต้องกรอแต่งเนื้อฟันข้างเคียงที่จะใส่ แต่มีข้อเสียที่มีฐาน หรือตะขอ เพื่อช่วยยึดฟันปลอมไว้ในปาก ซึ่งมักจะก่อให้เกิดความรำคาญ หรือไม่สวยงามขึ้น

ส่วนการใส่ฟันแบบติดแน่น มีขั้นตอนที่ยุ่งยากกว่า ต้องไปพบหมอฟันหลายครั้ง เพราะต้องกรอแต่งฟันข้างเคียง เพื่อครอบฟันใหม่ และใช้เป็นหลักสำหรับยึดฟันปลอมซี่ที่จะใส่ ฟันชนิดนี้มีข้อดีที่ใส่เฉพาะซี่ จึงไม่ก่อให้เกิดความรำคาญ แต่มีข้อเสียที่ราคาสูงกว่าฟันปลอมชนิดถอดได้หลายเท่า การเลือกใส่ฟันปลอม จึงขึ้นกับความพร้อมของผู้ใส่ด้วยว่า จะเลือกแบบไหนดี

การดูแลฟันปลอมแบบถอดได้

การใส่ฟันปลอม ต้องเอาใจใส่ดูแลความสะอาดอย่างสม่ำเสมอ เพราะฟันปลอมเป็นต้นเหตุหนึ่งที่ทำให้มีเศษอาหารตกค้างได้มาก การดูแลฟันปลอมชนิดถอดได้ ควรถอดฟันปลอมทำความสะอาดทุกครั้ง หลังการรับประทานอาหาร โดยใช้แปรงสีฟันแปรงที่ฟันปลอม ให้ทั่วทุกซี่ฟัน และฐานของฟันปลอม จะใช้แปรงร่วมกับยาสีฟัน หรือสบู่ก็ได้ แล้วล้างน้ำให้สะอาด แล้วให้แช่น้ำเปล่าไว้

การใส่ฟันปลอมชนิดถอดได้ ไม่ควรใส่ไว้ตลอดเวลา ควรถอดทำความสะอาด และแช่น้ำไว้เมื่อเวลานอน เพื่อลดแรงกดทับของฐานฟันปลอม ต่อเนื้อเยื่อ และเยื่อเมือกของช่องปาก หากใส่ฟันปลอมแบบถอดได้ตลอดเวลา ผลเสียที่จะเกิดขึ้น คือ ก่อให้เกิดการระคายเคืองต่อเนื้อเยื่อในช่องปาก มีผลให้เกิดการอักเสบ หรือบางครั้ง ถ้ามีการระคายเคืองมาก อาจส่งผลให้เกิดเป็นก้อนเนื้องอก ชนิดไม่ร้ายแรงขึ้น ที่บริเวณขอบ หรือใต้ฐานฟันปลอม ซึ่งมักพบได้บ่อย กับฟันปลอมชนิดถอดได้ทั้งปาก นอกจากนี้ การใส่ฟันปลอมชนิดถอดได้ตลอดเวลา มักจะเป็นสาเหตุหนึ่ง ที่ทำให้เกิดกลิ่นปากได้

การดูแลฟันปลอมแบบติดแน่น

ฟันปลอมแบบติดแน่น ได้ชื่อว่าเป็นแบบที่ใส่สบายที่สุด เพราะไม่ต้องถอดมาทำความสะอาด การดูแลก็เหมือนกับการดูแลฟันจริงในช่องปากของเราเอง โดยการทำความสะอาดด้วยการแปรงฟันให้ทั่วถึง และการใช้เส้นไหมขัดฟัน

แต่จะมีความแตกต่างออกไป สำหรับคนที่ใส่ฟันติดแน่น แบบที่มีหลายๆ ซี่ติดกัน เพราะช่วงที่ติดกันนี้ ไม่สามารถใช้ไหมขัดฟัน แทรกผ่านซี่ฟันเข้าไปตรงๆ ได้ ทำให้มีเครื่องทำความสะอาดเฉพาะ

ขึ้นมา เพื่อสอดแทรกเข้าไปข้างใต้ของฟันครอบ เพื่อทำความสะอาดบริเวณฐาน ของฟันครอบนั้นๆ เพราะบริเวณนั้นก็จะเป็นที่สะสมของคราบอาหาร ได้เช่นกัน

นอกจากนั้น ก็ควรไปพบทันตแพทย์ เพื่อตรวจดูฟันปลอมติดแน่น อย่างสม่ำเสมอ เพื่อดู ความเรียบร้อย ของฟันที่ใส่ และของฟันจริงที่ครอบด้วย ว่ามีความผิดปกติเกิดขึ้นต่อหรือไม่

จะต้องไปพบหมออีกหรือไม่

การใส่ฟัน ไม่ว่าจะเป็นชนิดถอดได้ หรือชนิดติดแน่น ควรไปพบหมอฟัน เพื่อรับการตรวจเป็น ระยะๆ โดยเฉพาะฟันปลอมชนิดถอดได้ เมื่อใส่ฟันไประยะเวลาหนึ่ง สันเหงือกมักยุบตัวลง ทำให้ฐานฟันปลอมที่ใส่ ไม่พอดีกับสันเหงือก และการสบของฟันปลอมกับคู่สบ ก็จะทำให้คลาดเคลื่อนจากที่ทำไว้ มีผลให้ การเคี้ยวอาหารได้ไม่เต็มที่ ส่วนฟันปลอมชนิดติดแน่น มักจะมีปัญหาเรื่องการสบกระแทก ซึ่งต้องคอย ตรวจเป็นระยะเช่นกัน เพราะถ้าเกิดการสบกระแทก ก็จะมีผลให้ฟันปลอมชำรุด หรือฟันที่ครอบยึดโยก

การตรวจหลังการใส่ฟันปลอมเป็นระยะๆ จึงเป็นการดีที่จะทำให้ทราบข้อบกพร่อง และสามารถ แก้ไขได้แต่เนิ่นๆ ก่อนที่จะเกิดผลเสียต่อเนื้อเยื่อ เหงือก ฟัน หรือการแตกร้าวของฟันปลอมได้

ที่มา : <http://www.dslow.com>

“แก้อาการ บรรเทาหวัดด้วย ขิง”

คนทั่วโลกส่วนใหญ่รู้จักและใช้สมุนไพร “ขิง” อย่างแพร่หลาย สังเกตได้จากแพทย์จีนโบราณ จัดขิงเป็นพืชรสเผ็ดอุ่น มีฤทธิ์แก้หวัดเย็น ขับเหงื่อ บำรุงกระเพาะอาหาร แก้อาการคลื่นไส้อาเจียน ลดคอเลสเตอรอลที่สะสมในตับและเส้นเลือด ชาวจีนทั่วไปจึงนิยมต้มขิงกับน้ำตาลอ้อย เพื่อช่วยแก้หวัด ถ้าใช้ขิงสดปัดที่ขมับทั้งสองข้างจะช่วยแก้ปวดหัว หรือถ้าเอาขิงสดอมไว้ใต้ลิ้นจะช่วยแก้อาการกระวนกระวาย แก่คลื่นไส้อาเจียนได้ดี

ตำรับเภสัชของสาธารณรัฐประชาชนจีน ค.ศ.๑๙๗๕ จึงบรรจุขิง ทั้งขิงสด ขิงแห้ง และทิงเจอร์ขิงเป็นยาสมุนไพรแห่งชาติตัวหนึ่ง แพทย์จีนโบราณจะใช้ประโยชน์จากขิงสดและขิงแห้งต่างกัน โดยจะใช้ขิงแห้งในภาวะที่ขาดหยาง ภาวะขาดหยาง คือ ภาวะที่ร่างกายมีอาการเย็น หนาวง่าย ทนต่อความเย็นได้น้อย การย่อยอาหารไม่ดี

ภญ.ดร.สุภาภรณ์ ปิติพร หัวหน้ากลุ่มงานเภสัชกรรม โรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศร บอกว่า จะใช้ขิงสดเมื่อต้องการกำจัดพิษที่เกิดจากการติดเชื้อภายในร่างกาย โดยการขับพิษออกมาทางเหงื่อ ขิงสดช่วยทำให้ร่างกายปรับสภาพในภาวะที่ร่างกายมีอาการเย็นได้เช่นเดียวกับ ขิงแห้ง ช่วยลดการคลื่นไส้อาเจียน โดยใช้ขิงสด ๓๐๐ กรัม (๓ ขีด) สับให้ละเอียดต้มดื่มในขณะท้องว่าง นอกจากนี้ ขิงยังช่วยกำจัดพิษโดยการเพิ่มการไหลเวียนของโลหิต ช่วยขับเสมหะ โดยการใช้ขิงสดคั้นเอาแต่น้ำประมาณครึ่งถ้วยผสมน้ำผึ้ง ๓๐ กรัม (๖ ช้อน) อุ่นให้ร้อนก่อนรับประทาน

ในอินเดียจะใช้ขิงในการทาถูนวดเพื่อเพิ่มการไหลเวียนของโลหิต ลดการอักเสบ แก้ปวด ลดอาการบวม น้ำ ใช้เป็นยากระตุ้นการเจริญอาหาร เป็นยาช่วยย่อย ช่วยขับลมในลำไส้ รับประทานคลื่นไส้อาเจียน ในตำรับยาทางอายุรเวทยังมีการใช้ขิงในการลดการบวมและการอักเสบของตับ คนพื้นเมืองอินเดียทั่วไปยังนิยมใช้น้ำคั้นจากขิงผสมน้ำผึ้ง และน้ำคั้นจากกระเทียมรักษาอาการหอบหืด ทั้งยังมีการใช้ขิงผงแห้งละลายน้ำอุ่นทาที่หน้าผากรักษาอาการปวดหัว

ส่วนแพทย์ชาวอาหรับโบราณก็ใช้ประโยชน์จากขิงในการกระตุ้นความกำหนัด ส่วนคนยุโรปโดยทั่วไปจะใช้ขิงในการช่วยย่อย ช่วยรักษาอาการท้องอืดจากการดื่มเหล้า ช่วยขับลม ทั้งยังใช้ในการรักษาโรคเก๊าท์ และกระตุ้นการไหลเวียนของโลหิต

นักสมุนไพรรุ่นใหม่ของตะวันตก มักแนะนำให้ใช้ขิงในการช่วยย่อยอาหาร ช่วยในการไหลเวียนของโลหิต และลดการคลื่นไส้อาเจียนจากการเคลื่อนไหวที่ไม่สมดุล (motion sickness) รวมทั้งใช้ลดการคลื่นไส้อาเจียนหลังการผ่าตัด และจากการแพ้ท้องได้บ้าง แต่คนท้องไม่ควรรับประทานเป็นประจำ

แต่สิ่งที่คนทุกมุมโลกใช้เหมือนกันก็คือ การใช้ขิงในการแก้หวัด และแก้ไอ ซึ่งได้มีการศึกษาพบว่า “ขิง” หรือชื่อวิทยาศาสตร์ : *Zingiber officinale* Rosc. มีสารหลายชนิดที่มีฤทธิ์ฆ่าเชื้อไวรัสไข้หวัดใหญ่ และมีการทดลองพบว่า น้ำขิงต้ม ทำให้เม็ดเลือดขาวชนิดแมคโครฟาจ (Macrophage) จับกินไวรัสไข้หวัดใหญ่ได้ดีขึ้น ซึ่งเป็นเครื่องพิสูจน์ถึงคุณค่าภูมิปัญญาอันเก่าแก่ในการใช้ประโยชน์จากขิง

“ขิง” จึงเป็นสมุนไพรแนะนำสำหรับการใช้เป็นเครื่องต้มในฤดูกาลนี้ เพราะขิงเป็นสมุนไพรที่หาง่าย มีความปลอดภัยสูง ใช้กันมานาน คนทั่วไปคุ้นเคย กินง่าย ทำได้เอง ปัจจุบัน ขิง บรรจุอยู่ในบัญชียาหลักแห่งชาติ และองค์การอนามัยโลกรับรองในการรักษาหวัด แต่ก็มีข้อจำกัดในการใช้ในคนท้อง และรับประทานยาก ควรซื้อจากบริษัทผู้ผลิตที่มีการควบคุมคุณภาพที่ดี ในกรณีที่เป็นหวัด น้ำขิงที่ดื่มเองจะดีที่สุด เพราะสามารถตั้งตำรับของเราเองได้ตามใจชอบด้วย

แม่หมอสมุนไพร บอกว่า ฤดูหนาว เป็นช่วงเวลาของ “วาตะธาตุ” หรือ ธาตุลม มีลักษณะเย็นและแห้ง ส่งผลกระทบต่อธาตุทั้งสี่ คือ ดิน น้ำ ลม ไฟ ที่ประกอบขึ้นเป็นชีวิตของคนเรา ใครที่มีธาตุทั้งสี่สมดุล ก็อาจจะมิมีปัญหาด้านทานกับการเปลี่ยนแปลงแห่งฤดูกาลได้มากกว่าคนอื่น ๆ

สำหรับคนที่มีวาตะธาตุเป็นเจ้าเรือน คือ คนที่ผอมแห้งแรงน้อย หรือคนชราก็จะยิ่งได้รับผลกระทบมากกว่าคนอื่น ๆ และรวมทั้งวัยเด็กที่มีเสมหะอันมีลักษณะเย็นขึ้นเป็นเจ้าเรือน ธาตุไฟซึ่งอ่อนแรงอยู่แล้วก็จะยิ่งอ่อนแรงลงไป ธาตุน้ำและธาตุลมก็จะยิ่งกำเริบร่วมกัน เสมหะก็จะเหนียวและแห้ง คนจะเจ็บป่วยด้วยอาการหวัดและไอแห้งๆ รวมทั้งมีการกำเริบของหอบหืด ซึ่งเป็นผลพวงแห่งการมาเยือนของฤดูหนาว ดังนั้น ในเด็กและคนชราจึงเป็นกลุ่มคนที่จะต้องดูแลอย่างใกล้ชิดในฤดูกาลนี้ และหนึ่งในสมุนไพรที่จะช่วยเพิ่มธาตุไฟในหน้าหนาวก็คือ “ขิง” นั่นเอง

ที่มา : หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ และ <http://health.meesara.com/?p=91>

กส.พาเที่ยว

พิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน “จำทวี”

ประเทศไทยนั้น ผู้ริเริ่มดำเนินการรวบรวมวัตถุสิ่งต่างๆ เป็นคนแรกได้แก่ พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว โดยทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้มีการจัดพิพิธภัณฑ์สถานส่วนพระองค์ที่พระที่นั่งราชฤดีเป็นครั้งแรก ซึ่งเป็นที่จัดตั้งแสดงสิ่งสะสมในพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวที่ทรงรวบรวมไว้ตั้งแต่ครั้งก่อนเสด็จขึ้นครองราชย์ ซึ่งต่อมาได้ย้ายมาจัดแสดงที่พระที่นั่งประพาสพิพิธภัณฑ์ อันเป็นที่มาของคำว่า **“พิพิธภัณฑ์”** ในเวลาต่อมา เมื่อมาถึงรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้มีการจัดตั้ง “มิวเซียม” ซึ่งเป็นพิพิธภัณฑ์สถานสำหรับประชาชนแห่งแรกขึ้น ณ วันที่ ๑๙ กันยายน พ.ศ.๒๔๑๓ ด้วยเหตุนี้ นับตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๓๘ เป็นต้นมา รัฐบาลจึงประกาศให้วันที่ ๑๙ กันยายนของทุกปีเป็นวันพิพิธภัณฑ์ไทย

และเนื่องจากใกล้วันพิพิธภัณฑ์ไทยแล้ว กองกองทุนส่งเสริมงานวัฒนธรรม (กส.) จึงขอแนะนำ พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านแห่งหนึ่ง ซึ่งก่อตั้งขึ้นโดยผู้มีผลงานดีเด่นทางด้านวัฒนธรรม ปี พ.ศ. ๒๕๒๖ คือ **จำลองเอกทวี บุรณเขตต์** ก่อตั้งเมื่อปี ๒๕๓๓ จัดตั้งขึ้นหลังจากที่ท่านได้รวบรวมเครื่องมือเครื่องใช้พื้นบ้านที่สะสมไว้เป็นจำนวนมากมาจัดแสดง พร้อมทั้งบอกเล่าเรื่องราววิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชาวบ้านไทยในอดีต ซึ่งบ่งบอกถึงภูมิปัญญาชาวบ้านได้อย่างน่าสนใจ โดยมีจุดประสงค์เพียงเพื่อต้องการให้คนรุ่นหลังได้รู้จักรากเหง้าของตนเอง และรู้สึกภาคภูมิใจกับภูมิปัญญาปู่ย่าตายายของตน

ปัจจุบัน พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านจำทวี มีอาคารจัดแสดงอยู่ ๓ หลัง

- อาคารจัดแสดงหลังแรก เป็นที่จัดแสดงภาพถ่ายเก่าๆ ที่แสดงถึงประวัติศาสตร์ท้องถิ่นของพิษณุโลก เช่น รูปการออกตรวจราชการในอดีต รูปเหตุการณ์ไฟไหม้เมืองพิษณุโลกเมื่อปี ๒๕๐๐ ฯลฯ

- อาคารจัดแสดงหลังที่ ๒ เป็นอาคาร ๒ ชั้น จัดแสดงข้าวของเครื่องใช้พื้นบ้านไทยในอดีต ที่ส่วนใหญ่ได้มาจากบริเวณภาคเหนือตอนล่าง เช่น เครื่องมือจับปลา ดักนก ดักหนู ดักลิง รวมไปถึงเครื่องดนตรี และของเล่นเด็กในสมัยก่อน ทั้งยังมีมุมจำลองส่วนต่างๆ ของบ้านเรือนสมัยก่อน เช่น ครัวไฟ เรือนอยู่ไฟ หลังคลอดบุตร เป็นต้น

- อาคารจัดแสดงหลังสุดท้าย เป็นที่จัดนิทรรศการชาวโซ่ง หรือที่เรียกกันว่า ลาวโซ่ง หรือไทยทรงดำ ในจังหวัด

พิษณุโลก ที่อพยพมาจากจังหวัดเพชรบุรี ราชบุรีมานานนับชั่วอายุคนแล้ว

พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านจ่าทวี ตั้งอยู่ที่ ๒๖/๑๓๘ ถนนวิสุทธิกษัตริย์ อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก
๖๕๐๐๐ เปิดให้เข้าชมทุกวันอังคาร - อาทิตย์ เวลา ๐๘.๓๐-๑๖.๓๐ น. สอบถามรายละเอียด โทร.๐-๕๕๒๑-๒๗๔๙,
๐-๕๕๓๐-๑๖๖๘

ที่มา : <http://www.lib.ru.ac.th/journal/sep/sep19-ThaiMuseumDay.html> และ
<http://www.oknation.net/blog/nicharda/2009/07/18/entry-1>

ยิ้มหน่อยค่ะ

“นักบินใหม่”

แอร์โฮสเตส สายการบินที่ตกบ่อยๆ ประกาศก่อนเครื่องออก
ท่านผู้โดยสารทุกท่านโปรดทราบ เที่ยวบินสู่เมืองปักกิ่งกำลังจะออกเดินทาง ณ บัดนี้แล้ว
เพื่อความปลอดภัย ขอให้ทุกท่านโปรดคาดเข็มขัดนิรภัย

หากท่านที่พบว่า เข็มขัดนิรภัยตรงที่นั่งท่านชำรุด
กรุณามัดไว้ด้วยเชือกพาดนาคะ อย่าใช้เชือกตาย
ถ้าท่านหาสายรัดเข็มขัดนิรภัยไม่พบ กรุณาย้ายไปที่นั่งอื่นที่ว่างอยู่
ทั้งนี้ขอให้ท่านได้โปรดวางใจ
ถึงแม้เครื่องบินของเราจะเก่า

แต่ทั้งนักบินและนักบินผู้ช่วยของเรา ยังใหม่อยู่นะคะ...

ที่มา : <http://tankmo.com/>

ทัชชล เทพกำปนาท บรรณาธิการ
ธิดำพร อุดทน ผู้ช่วยบรรณาธิการ

ติดต่อสอบถาม/แจ้งข้อมูล

- ◆ สวัสดิการฯและเรื่องทั่วไป - คุณมนต์จิต เทียมสิงห์ โสภ (เอ็ด) (หน.กลุ่มฯ) ๐๘๔-๔๓๕๒๐๗๘
- ◆ ค่าตอบแทนรายเดือนและค่ารักษาพยาบาล - คุณหัสดี นะเอี่ยม (เปิ้ล) ๐๘๖-๕๖๙๗๖๘๔
- ◆ ทายาทแจ้งข่าวการเสียชีวิต - คุณอุ่งน อัมพวัน (อุ่งน) ๐๘๙-๙๙๖๔๔๒๙
- ◆ ทำบัตรประจำตัวศิลปิน - คุณอุมาพร ดิษกร (จ๊กจั่น) ๐๘๐-๕๕๓๘๒๗๗
- ◆ ศิลปินสาร - คุณธิดำพร อุดทน (แอม) ๐๘๑-๓๔๑๕๔๔๐

เว็บไซต์กองกองทุนส่งเสริมงานวัฒนธรรม สวธ. <http://www.culture.go.th/subculture3>